

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Василь ЧОРНОПИСЬКИЙ, 1994 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2017 році ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» за спеціальністю «Політологія», працює менеджером проєктів у Представництві Хільфсверк Інтернешнл в Україні, м. Івано-Франківськ, виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Політологія».

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 20.051.247, утворена наказом ректора Карпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ від 23 липня 2026 року №988, у складі:

Голови разової
спеціалізованої вченої
ради –

Василя КЛИМОНЧУКА, доктора політичних наук, професора, професора кафедри політичних наук Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Рецензентів –

Юлії КОБЕЦЬ, кандидата політичних наук, доцента кафедри політичних наук Карпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Тетяни МАДРИГИ, кандидата політичних наук, доцента кафедри політичних наук Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Офіційних опонентів –

Анатолія РОМАНЮКА, доктора політичних наук, професора, професора кафедри політології Львівського національного університету імені Івана Франка;

Євгенія ГАЙДАНКИ, кандидата політичних наук, доцента кафедри політології і державного управління Ужгородського національного університету

на засіданні 22 вересня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки Василю ЧОРНОПИСЬКОМУ на підставі публічного захисту дисертації «Політичні практики лобізму в процесі європейської інтеграції країн Вишеградської групи» за спеціальністю 052 Політологія.

Дисертацію виконано у Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ.

Науковий керівник: Василь МАРЧУК, доктор історичних наук, професор, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, професор кафедри політичних наук.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що:

Уперше: здійснено цілісний порівняльний аналіз політичних практик лобізму в Польщі, Чехії, Словаччині та Угорщині як специфічного інструменту впливу на формування та реалізацію політики Європейського Союзу в умовах постсоціалістичної трансформації; вперше в українському дискурсі здійснено порівняльний синтез країн Вишеградської групи, що узгоджується з наднаціональними правилами прозорості ЄС після 2021 року; актуалізовано компаративний аналіз публічної політики країн Європи та досвід для України на основі змін 2024–2025 років; здійснено порівняння формальних правил із реальними “каналами доступу” лобістського середовища; в українській політичній науці до єдиного порівняльного аналізу включено новий етап регулювання лобізму – міжінституційний обов’язковий режим прозорості ЄС: поширення стандартів на Раду ЄС і постійні представництва; обґрунтовано специфічну роль Ради Європейського Союзу як інституційного елемента з підвищеною складністю забезпечення прозорості лобістських контактів, що пояснюється особливостями правил взаємодії між Генеральним секретаріатом Ради та представниками інтересів; виокремлено роль лобізму як механізму адаптації та просування національних інтересів країн Вишеградської групи в багаторівневій системі ухвалення рішень ЄС; в українському дискурсі виявлено особливості взаємодії лобістських акторів країн Вишеградської групи з ключовими інституціями Європейського Союзу (Європейською комісією, Європейським парламентом, Радою ЄС) у процесі формування спільної європейської політики; обґрунтовано необхідність синхронізації формування української системи прозорості лобізму з європейськими та міжнародними стандартами доброчесності публічного управління, зокрема принципами прозорості та підзвітності, визначеними рекомендаціями міжнародних організацій.

Уточнено: зміст і наукове трактування поняття “політичні практики лобізму” з урахуванням специфіки постсоціалістичних держав Центрально-Східної Європи та умов їхньої європейської інтеграції; роль інституцій ЄС як у лобістській діяльності, так і в забезпеченні прозорості; особливості взаємодії лобістських акторів Вишеградської четвірки з Єврокомісією, Європарламентом, Радою ЄС; процес еволюції американської та європейської моделей лобізму та їх вплив на сучасне представництво інтересів; співвідношення формалізованих і неформальних практик у країнах Вишеграду у контексті демократичних трансформацій; теоретичні підходи до аналізу лобізму – від класичних моделей, що спираються на закони і процедури до механізмів гармонізації інтересів у демократичній системі; характеристику інституційних моделей лобізму в країнах Вишеградської групи шляхом виокремлення спільних та відмінних рис правового регулювання, організаційних форм і каналів впливу на процеси ухвалення рішень.

Набуло подальшого розвитку: наукові уявлення про значення лобістських практик для забезпечення ефективного представництва національних інтересів держав-членів у процесі вироблення політики ЄС; практики лобізму як елемент політичної комунікації між національними державами та наднаціональними інституціями ЄС; прикладні положення щодо використання досвіду Вишеградської четвірки для інституціоналізації лобізму в Україні в умовах євроінтеграції.

Практичне значення одержаних результатів полягає в можливості використання висновків і узагальнень роботи у навчальному процесі, наукових дослідженнях з проблем європейської інтеграції та політичних інститутів, а також у формуванні аналітичних орієнтирів для врахування досвіду країн Вишеградської групи в контексті євроінтеграційних прагнень України.

Дисертація виконана державною українською мовою.

Дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (229 найменувань), додатків. Загальний обсяг дисертації становить 269 сторінок, з яких основний текст – 205 сторінок.

Дисертація відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 р. (зі змінами) «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами).

Здобувач має 10 наукових публікацій за темою дисертації, у тому числі: 3 статті у наукових фахових виданнях України з політичних наук, 2 статті у періодичних виданнях інших держав, 3 матеріали та тези конференцій та 2 публікації, які додатково відображають наукові результати дисертації:

1. Чернопиский В. Лобізм неурядових організацій в умовах демократичних трансформацій: приклад країн Вишеградської групи. Вісник Прикарпатського університету. Серія: Політологія. 2026. № 23. С. 224–235.

DOI: <https://doi.org/10.32782/2312-1815/2026-23-23>.

URL: <https://journals.pnu.if.ua/index.php/politology/article/view/818>

2. Чернопиский В. Інституціоналізація лобізму в країнах Вишеградської групи та вплив на євроінтеграційні процеси: досвід для України. Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії. 2021. Вип. 39. С. 157–163.

DOI: <https://doi.org/10.30970/PPS.2021.39.20>.

URL: https://fps-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/39_2021/20.pdf

3. Марчук В., Чернопиский В. Політичні практики лобізму в країнах ЄС: концепція дослідження. Вісник Прикарпатського університету. Серія: Політологія. 2026. № 22. С. 186–195.

DOI: <https://doi.org/10.32782/2312-1815/2025-22-23>.

URL: <https://journals.pnu.if.ua/index.php/politology/article/view/729>

4. Marchuk V., Novoselshyi I., Melnychuk V., Chorooskyi V., Shlemkevych T. The Appointment of the History Philosophy in Comprehending Modern

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради:

1. Василь КЛИМОНЧУК, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.
2. Юлія КОБЕЦЬ, кандидат політичних наук, доцент кафедри політичних наук Карпатського національного університету імені Василя Стефаника;
3. Тетяна МАДРИГА, кандидат політичних наук, доцент кафедри політичних наук Карпатського національного університету імені Василя Стефаника;
4. Анатолій РОМАНЮК, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політології Львівського національного університету імені Івана Франка;
5. Євгеній ГАЙДАНКА, кандидат політичних наук, доцент кафедри політології і державного управління Ужгородського національного університету.

Загальна оцінка дисертаційної роботи позитивна.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 20.051.247 Карпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ присуджує Василю ЧОРНОПИСЬКОМУ ступінь доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 052 Політологія.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої вченої ради

 Василь КЛИМОНЧУК